

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **M. D.**, zastoupené Mgr. Bc. Ivo Nejezchlebem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 7. 2006, č. j. OAM-783/VL-07-03-2006, ve věci mezinárodní ochrany, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 1. 2008, č. j. 61 Az 78/2006 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 12. 7. 2006, č. j. OAM-783/VL-07-03-2006. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta její žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, jako zjevně nedůvodná.

Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje, v mezích přijatelnosti, v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V dané věci stěžovatelka namítá zákonné důvody specifikované v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Namítá tak nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, a to nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů napadeného rozsudku, přičemž předkládá Nejvyššímu správnímu soudu k posouzení tvrzení, že krajský soud se skutečnostmi, které stěžovatelka namítala v žalobě, blíže nezabýval, a omezil se na konstatování správnosti hodnocení skutkového stavu, jak je provedl správní orgán. Uvádí, že správní orgán dospěl k závěru, že zjištěný skutkový stav věci prokazuje naplnění podmínek pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, tedy že stěžovatelkou uváděné skutečnosti nespovídají o tom, že by mohla být pronásledována z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka poukazuje na to, že ve správní žalobě tvrdila, že „*správní orgán na zjištěný skutkový stav věci nesprávně aplikoval ustanovení zákona o azylu, tedy že její žádost neměla být posouzena jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu*“ [pozn.: stěžovatelka měla patrně na mysli § 16 odst. 1 písm. g)]. Krajský soud se však přes tyto námitky s právním názorem správního orgánu ztotožnil. V průběhu správního řízení v rámci pohovoru uvedla, že, cit.: „*zemi původu opustila pro opakované napadení její osoby a osoby jejího manžela soukromými osobami*“. Opakovanému napadení čelili oba manželé pro svou neschopnost dostat závazkům vůči věřitelům, kteří své soukromoprávní spory řešili tím, že se na stěžovatelce a jejím manželovi dopouštěli násilné trestné činnosti.

Na tomto místě je třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud je v přezkumném řízení v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 s. ř. s. vázán důvody kasační stížnosti, což neplatí pouze v případě, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] nebo bylo-li zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

S ohledem na obsah kasační stížnosti lze konstatovat, že stěžovatelka v podstatě nabízí kasačnímu soudu k řešení pouze otázku přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu. Na tvrzení týkající se útoků ze strany soukromých osob v zemi původu stěžovatelky je totiž nutno nahlížet jako na nepřijatelné novum ve smyslu ustanovení

§ 104 odst. 4 s. ř. s., neboť tyto důvody stěžovatelka neuplatnila v řízení před krajským soudem. Vše, co ve své žalobě uvedla, je následující vyjádření (cit. z překladu tlumočnice z jazyka kazašského a mongolského, která byla stěžovatelce v řízení před krajským soudem ustanovena - založeno na č. l. 9 soudního spisu): „*Jmenuji se M. Nesouhlasím s tímto rozhodnutím. Nesouhlasím s tímto rozhodnutím vydaným Ministerstvem vnitra ČR na mou žádost o azyl, neboť má žádost o azyl v ČR souvisí se životem, zdravím mým a hlavy naší rodiny, existencí naší rodiny. Z tohoto důvodu žádám o přezkoumání rozhodnutí ostravským soudem*“.

S odkazem na to, co bylo řečeno shora, se Nejvyšší správní soud omezil na posouzení otázky přezkoumatelnosti, resp. nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je ostatně vadou natolik závažnou, že se jí soud musí zabývat *ex officio*, tedy z úřední povinnosti i tehdy, pokud by ji stěžovatel nenamítal (viz již výše zmíněné ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s.). Má-li jakékoli rozhodnutí soudu projít testem přezkoumatelnosti, je třeba, aby se ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jednalo o rozhodnutí v první řadě srozumitelné, které je zároveň opřeno o dostatek důvodů.

Stěžovatelka staví svou námitku na tom, že krajský soud „*se blíže nezabýval skutečnostmi, které v žalobě tvrdila, a omezil se na konstatování správnosti hodnocení skutkového stavu správním orgánem*“. Vzhledem k tomu, že v žalobě stěžovatelka toliko odkázala na rozhodnutí správního orgánu, shledal kasační soud tuto námitku nedůvodnou. Napadený rozsudek krajského soudu nelze považovat za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů, neboť soud se přes lakonickou a *de facto* blanketní žalobní námitku - vycházející z obsahu správního spisu - s otázkami spojenými s posouzením situace stěžovatelky z hlediska možnosti udělení mezinárodní ochrany zabýval a své stanovisko dostatečným způsobem odůvodnil (stejně tak se před ním situací stěžovatelky ve vztahu k jejím tvrzením zabýval i správní orgán).

K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, ve znění v posuzovaném období (tj. do 31. 8. 2006), umožňoval zamítnout žádost o udělení mezinárodní ochrany, neuvádí-li žadatel skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona. Správní orgán v takovém případě použije tzv. zkráceného řízení uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhá zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné je spolu s jednotlivými důvody pro uplatnění tohoto postupu zakotvena v ustanovení § 16 zákona o azylu, přičemž je nutno zdůraznit, že aplikace tohoto ustanovení neznamená automatické vyloučení stěžovatele z řízení o udělení azylu - prakticky znamená jen žádoucí zrychlení celého řízení. Žadateli je i v tomto řízení dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu své žádosti, aby mohly být posouzeny konkrétní důvody, které jej vedly k opuštění země původu. V čem však spočívá specifická tohoto řízení, a co je nutno v této souvislosti zdůraznit, je skutečnost, že při naplnění některého z důvodů ve smyslu ustanovení § 16 zákona o azylu již v dalším řízení neprobíhá dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle ustanovení § 12 tohoto zákona; jinými slovy, explicitně řečeno, je-li žádost o azyl shledána zjevně nedůvodnou, není již k takovému dokazování dán důvod.

Již jen na okraj Nejvyšší správní soud závěrem poznamenává, že se tento soud v minulosti vztahem ustanovení § 16 zákona o azylu vzhledem k § 12 zákona o azylu opakovaně zabýval (např. v rozsudku ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 – 45, publikovaném pod č. 349/2004 Sb. NSS, na www.nssoud.cz), přičemž dospěl k závěru, že naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné vylučuje posouzení žádosti o udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu.

Ze shora uvedeného vyplývá, že ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Proto ji posoudil ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 17. července 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu